

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-

430/23 - 1039/1

Podgorica, 10.02.2023.godine

DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM

Povodom *Predloga zakona o izmjeni i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica*,
Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

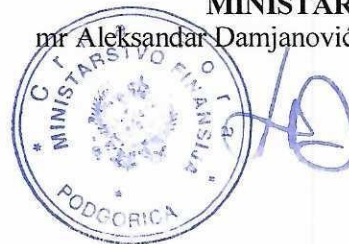
Predlogom zakona vrše se izmjene koje se odnose na prihode koje ostvari nerezidentno pravno lice i plaća se porez po odbitku po stopi od 30%, ako je to lice sa teritorija sa poreskim suverenitetom. Pored navedenog novog poreskog režima, ovim zakonskim tekstom se vrši dodatno pojašnjenje odredbe koja se odnosi na oporezivanje pozajmica privrednog društva prema fizičkom licu. Naime, propisuje se da obveznik poreza po odbitku neće biti dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na isplate izvršene po osnovu zajma, odnosno pozajmice sa ili bez kamate fizičkim licima za pozajmice do 5.000 eura na godišnjem nivou, a koja nemaju status povezanog lica iz člana 38 ovog zakona.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga zakona, navodi se da za implementaciju nijesu potrebna finansijska sredstva. Predložene izmjene i dopune zakona imaju za cilj povećanje prihoda budžeta, poboljšanje važećih zakonskih rješenja i uvećanje poreskog potencijala, kao i sprečavanju poreskih zloupotreba.

Shodno navedenom Direktorat za državni budžet, sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO FINANSIJA
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA
<p>1. Definisane probleme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koje probleme treba da riješi predloženi akt? • Koji su uzroci problema? • Koje su posljedice problema? • Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? • Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? <p>Predmetnim izmjenama i dopunama zakona uvodi se poseban poreski status određenih transakcija koje se odvijaju između poreskih obveznika poreza na dobit na osnovu ovog Zakona i nerezidentnih pravnih lica sa teritorija sa poreskim suverenitetom:</p> <p>a) na kojoj se primjenjuje zakonodavstvo koje ima manje poresko opterećenje na dobiti pravnih lica i na isplatu dividendi u odnosu na ovaj zakon i zakon koji uređuje oporezivanje dohotka fizičkih lica,</p> <p>b) koje ne razmjenjuju podatke sa nadležnim poreskim organom radi utvrđivanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stvarnih vlasnika pravnih lica. - poreskih obaveza u skladu sa zakonom. <p>U proteklim decenijama globalizacije svjetske ekonomije poslovanje preko poreskih rajeva i <i>off shore</i> centara dobija veliki zamah. Prethodno definisane teritorije, nude investitorima poreske povlastice kao i tajnost podataka. U najvećem broju slučajeva cilj osnivanja kompanija u ovako definisanim teritorijama, je izbjegavanje plaćanja poreza u državama rezidentstva vlasnika, kao i pranje novca.</p> <p>Kao mehanizam borbe protiv ovih zloupotreba godinama unazad razvijene države su u svoj poreski sistem uvele niz različitih poreskih mehanizama. Jedan od njih je stvaranje liste gore definisanih teritorija, prema kojim bi postojali posebni – rigorozniji, uslovi poslovanja. Na tom principu predloženim izmjenama zakonskog teksta uvode se posebni uslovi koji se odnose na transakcije sa ovom vrstom definisanih teritorija, u pogledu poreza po odbitku, kao i transfernih cijena.</p> <p>Izuzetno od primjne poreske stope poreza po odbitku od 15%, predlaže se da se na prihode koje ostvari nerezidentno pravno plaća porez po odbitku po stopi od 30%, ako je to lice sa teritorija sa poreskim suverenitetom:</p> <p>a) na kojoj se primjenjuje zakonodavstvo koje ima manje poresko opterećenje na dobiti pravnih lica i na isplatu dividendi u odnosu na ovaj zakon i zakon koji uređuje oporezivanje dohotka fizičkih lica,</p> <p>b) koje ne razmjenjuju podatke sa nadležnim poreskim organom radi utvrđivanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stvarnih vlasnika pravnih lica. - poreskih obaveza u skladu sa zakonom, <p>Takođe, kod primjene transfernih cijena status povezanog lica sa obveznikom ima i svako nerezidentno pravno lice iz prethodno definisanih teritorija.</p>	

Pored navedenog novog poreskog režima, ovim zakonskim tekstom se vrši dodatno pojašnjenje odredbe koja se odnosi na oporezivanje pozajmica privrednog društva prema fizičkom licu. Naime, propisuje se da obveznik poreza po odbitku neće biti dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na isplate izvršene po osnovu zajma, odnosno pozajmice sa ili bez kamate fizičkim licima za pozajmice do 5.000 eura na godišnjem nivou, a koja nemaju status povezanog lica iz člana 38 ovog zakona.

Takođe, predloženim zakonskim rješenjima se uvodi obaveza da transakcije između stalne poslovne jedinice iz člana 4 ovog zakona i njene nerezidentne centrale budu predmet dokumentacije o transfernim cijenama.

Takođe, uvodi se upućujuća norma na Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija, odnosno pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na dobit pravnih lica ostvaruje korisnik podsticajnih mjera za razvoj istraživanja i inovacija u skladu sa zakonom kojim se uređuju podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija.

Navedene zakonske izmjene neće imati negativan uticaj na standard građana i privrede.

Prilikom pripreme Predloga zakona razmatrana je "status quo" opcija.

U slučaju zadržavanja "status quo" opcije, bila bi otežana primjena zakona i ne bi se moglo izvršiti dodatno usklađivanje postojećih zakonskih rješenja sa zakonodavstvom zemalja u okruženju, smjernicama OECD-a.

Istovremeno, bilo kojom neregulatornom opcijom, ne bi se mogli postići gore definisani ciljevi.

Imajući u vidu da je za postizanje utvrđenih ciljeva neophodan pravni osnov, Ministarstvo finansija se opredijelilo za regulatornu intervenciju, kroz donošenje izmjena i dopuna Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Predložena zakonska rješenja će značajno doprinijeti povećanju prihoda budžeta, poboljšanju važećih zakonskih rješenja i omogućiti uvećanje poreskog potencijala, kao i sprečavanju poreskih zloupotreba.

Predložene izmjene i dopune Zakona o porezu na dobit pravnih lica nijesu predviđene programom rada Vlade Crne Gore i ovim izmjenama se ne vrši usklađivanje sa pravnom tekovinom EU-direktivama EU.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Prilikom pripreme Predloga zakona razmatrana je "status quo", regulatorna i neregulatorna opcija.

U slučaju zadržavanja "status quo" opcije, bila bi otežana primjena zakona i ne bi se moglo izvršiti dodatno usklađivanje postojećih zakonskih rješenja sa zakonodavstvom zemalja u

okruženju, smjernicama OECD-a. Navedenim zakonskim izmjenama stvara se pravni osnov, da Ministarstvo finansija objavljuje na svojoj internet stranici listu prethodno definisanih teritorija, dok pri "status quo" opciji bilo onemogućeno usklađivanje ovog novog zakonskog rješenja sa najnovijom poreskom praksom. Takođe, predloženim izmjenama važećeg Zkona o porezu na dobit pravnih lica, pored ostaloga, obezbjeđuje se i pravni osnov za oporezivanje prihoda koji se isplaćuju nerezidentnim pravnim licima iz definisanih teritorija, tj. povećanje stope poreza po odbitku na 30%,.

Takođe, porez po odbitku se neće obračunavati na isplate izvršene po osnovu zajma, odnosno pozajmice sa ili bez kamate fizičkim licima za pozajmice do 5.000 eura na godišnjem nivou, a koja nemaju status povezanog lica iz člana 38 ovog zakona.

Transakcije koje dio stranog društva ima sa matičnom kompanijom, biće predmet dokumentacije o transfernim cijenama. Na ovaj način će dio stranog društva, koji je obveznik prema Zakonu o porezu na dobit pravnih lica, kao svi drugi obveznici, koji imaju transakcije sa povezanim licima, biti u obavezi da pripremaju dokumentaciju o transfernim cijenama, i da navedenu dokumentaciju predaju/posjeduju prilikom podnošenja prijave poreza na dobit pravnih lica, bilo elektronski ili u papirnom obliku, a uzimajući u obzir da je sve veći broj poreskih obveznika koji imaju transakcije sa povezanim licima.

Istovremeno, bilo kojom neregulatornom opcijom, ne bi se mogli postići gore definisani ciljevi.

Imajući u vidu da je za postizanje utvrđenih ciljeva neophodan pravni osnov, Ministarstvo finansija se opredijelilo za regulatornu intervenciju, kroz donošenje izmjena i dopuna Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Izmjena zakonskih rješenja predstavlja jedinu opciju u ispunjavanju ciljeva koji se žele postići navedenim izmjenama tj. usvajanjem zakonskog okvira (Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica) doprinijeće smanjenju poreske evazije, kao i sprečavanju poreskih zloupotreba, većoj disciplini poreskih obveznika, a samim tim i boljoj naplati javnih prihoda, unapređenje efikasnosti poreskog sistema.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Pozitivna strana predloženih zakonskih rješenja je ta što se vrši usklađivanje normativnih rješenja crnogorskog poreskog zakonodavstva sa zakonodavstvima iz zemalja u okruženju i smjernicama OECD-a. Predložena zakonska rješenja neće uticati na standard građana i privrede, odnosno primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi.

Navedenim zakonski izmjenama podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Novim zakonskim rješenjima ne stvaraju se administrativna opterećenja, kao ni biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za**

implementaciju propisa i u kom iznosu?;

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

Implementacijom propisa neće doći do stvaranja međunarodne finansijske obaveze.

Nije neophodno obezbijediti sredstva u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, a samim tim ni za narednu fiskalnu godinu.

Usvajanjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.

Obračunavanje finansijskih prihoda u budžetu, u vezi predloženih zakonskih rješenja, nije bilo moguće sa preciznošću uraditi, *ali je izvjesno da će doći do povećanja prihoda*, s obzirom da se u situacijama kada se primjenjuje porez po odbitku u pogledu nerezidentnih pravnih lica iz gore definisanih teritorija, doći do povećanja poreske stope koja iznosi 30%. Takođe, kod primjene transfernih cijena predlaže se da status povezanog lica sa obveznikom ima i svako nerezidentno pravno lice iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

U pripremi predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Prilikom pripreme Predloga Zakona o izmjenama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, shodno odredbama člana 52 stav 2 alineja 2 Zakona o državnoj upravi („Sl. list CG“, br. 78/18, 70/21 i 52/22), nije sprovedena javna rasprava imajući u vidu hitne okolnosti. Naime, predložena zakonska rješenja će značajno doprinijeti punjenju budžeta, kao i sprečavanju poreskih zloupotreba. Stoga, smatralo se opravdanim da se ova zakonska rješenja predlože bez održavanja javno rasprave.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

• **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju propisa.

Nakon usvajanja zakona, listu teritorija sa poreskim suverenitom, Ministarstvo finansija će objavljivati na svojoj na internet stranici, u skladu sa smjernicama OECD-a.

Glavni indikatori na osnovu kojih će se mjeriti ispunjenje ciljeva su prihodi u budžetu, za koje je izvjesno da će se povećati, s obzirom da se u situacijama kada se primjenjuje porez po odbitku u pogledu nerezidentnih pravnih lica iz gore definisanih teritorija, doći do povećanja poreske stope koja iznosi 30%, smanjenje poreske evazije, sprečavanje poreskih zloupotreba, ujedno poboljšaće se poreska disciplina poreskih obveznika.

Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene navedenenog propisa zadužena je Uprava prihoda i carina, koja će sprovoditi kontrolu kroz inspekcijski nadzor, s obzirom da ista vrši poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza.

Podgorica, 10. 02. 2023. godine

GENERALNA DIREKTORICA

Biljana Peranović